

dosar nr. 2ra-2243/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (P. Harmaniuc)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (I. Cotruță, L. Pruteanu, M. Guzun)

Î N C H E I E R E

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Russu împotriva ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni privind obligarea emiterii ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă și efectuării înscrierilor în carnetul de muncă, restituirea carnetului de muncă, încasarea plăților salariale și penalităților, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2018, Ruslan Russu a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Farmaco” SA privind obligarea emiterii ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă și efectuării înscrierilor în carnetul de muncă, restituirea carnetului de muncă, încasarea plăților salariale și penalităților, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Ruslan Russu a indicat că la 01 iunie 2017, a încheiat cu ÎM „Farmaco” SA contractul de management nr. 01/17 pentru perioada 01 iunie 2017 - 31 decembrie 2018. În perioada 17 aprilie 2018 - 12 mai 2018 s-a aflat în concediu medical, fapt confirmat prin certificatele de concediu medical seria 01 nr. 3003840 și seria 01 nr. 3004028. La 14 mai 2018 a făcut cunoștință cu ordinul nr. 70 din 19 aprilie 2018 cu privire la acordarea unei părți din concediul anual de odihnă în mărime de 31 zile calendaristice, emis în temeiul

deciziei Consiliului Societății nr. 02 din 19 aprilie 2018.

Reclamantul a invocat că la 25 mai 2018 a încheiat cu ÎM „Farmaco” SA acordul adițional nr. 01/18 la contractul de management nr. 01/17, prin care perioada de valabilitate a fost modificată, fiind determinată din 01 iunie 2017 până la 01 iunie 2018.

Reclamantul Ruslan Russu a susținut că începând cu 31 ianuarie 2018, nu a încasat plata salariului, înregistrându-se o restanță pentru 4 luni (februarie - mai) în sumă de 6800 Euro. Ținând cont de faptul că, contractul a fost încheiat pentru o perioadă de până la data de 01 iunie 2018, ÎM „Farmaco” SA trebuia să efectueze achitarea completă a salariului, concediului medical, salariului pentru lipsa forțată de la muncă și compensației pentru concediul anual la data de 01 iunie 2018, în sumă totală de 175 986, 43 lei.

Reclamantul pretinde că angajatorul urmează să achite penalitatea pentru pierderile cauzate prin neachitarea la timp a salariului pentru perioada 01 aprilie 2018 - 01 iunie 2018 în sumă de 6228,76 lei, penalitatea pentru reținerea carnetului de muncă în perioada 01 iunie 2018 - 10 septembrie 2018 în sumă de 5780 Euro și penalitatea suplimentară pentru reținerea plăților în perioada 01 iunie 2018 - 10 septembrie 2018 în sumă de 52267, 97 lei.

Reclamantul Ruslan Russu la 18 iunie 2018, a expediat în adresa ÎM „Farmaco” SA o somație de plată, prin care a solicitat achitarea restanțelor salariale și compensarea concediului medical și anual, care a rămas fără răspuns. De asemenea, la 22 iunie 2018, a solicitat eliberarea carnetului de muncă, însă nu l-a primit pe motiv că nu este completat, nefiind emis un ordin în acest sens.

La 29 iunie 2018 a expediat în adresa ÎM „Farmaco” SA o cerere cu privire la prezentarea informației despre restanțele salariale, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Iar, la 10 august 2018 a expediat în adresa ÎM „Farmaco” SA cererea prealabilă, care a fost recepționată la 16 august 2018.

Totodată, la 20 august 2018, a depus la Inspectoratul de Stat al Muncii o petiție cu privire la neachitarea salariului și altor plăți, inclusiv reținerea carnetului de muncă.

Reclamantul Ruslan Russu a invocat cauzarea unui prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 10 200 Euro, ceea ce constituie 6 salarii lunare.

Reclamantul Ruslan Russu a solicitat admiterea acțiunii, obligarea corectării înscrierii nr. 23 din carnetul de muncă, cu indicarea ca temei art. 82 lit. f) din Codul muncii, încasarea plăților salariale restante în mărime totală de 185 367, 30 lei, ce constă din: salariul în mărime de 118 048, 31 lei, plata concediului medical în mărime de 27 865, 33 lei și plata concediului anual în mărime de 39 453, 66 lei, încasarea penalității pentru reținerea carnetului de muncă în perioada 09 iunie 2018 - 29 octombrie 2018 în mărime de 8103, 33 Euro, încasarea penalității pentru reținerea plăților pentru perioada 09 iunie 2018 - 29 octombrie 2018 în mărime de 79 522, 27 lei, încasarea sumei de 10 200 Euro cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral, obligarea emiterii unui act privind încetarea contractului individual de muncă, eliberarea carnetului de muncă lui Ruslan Russu, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Pe parcursul judecării cauzei reclamantul și-a concretizat pretențiile din

acțiune prin care a solicitat obligarea corectării înscrierii nr. 23 din carnetul de muncă, cu indicarea ca temei art. 82 lit. f) din Codul muncii, încasarea plăților salariale restante în mărime totală de 185 367, 30 lei, ce constă din: salariul în mărime de 118 048, 31 lei, plata concediului medical în mărime de 27 865, 33 lei și plata concediului anual în mărime de 39 453, 66 lei, încasarea penalității pentru reținerea carnetului de muncă în perioada 09 iunie 2018 - 29 octombrie 2018 în mărime de 8103, 33 Euro, încasarea penalității pentru reținerea plăților pentru perioada 09 iunie 2018 - 29 octombrie 2018 în mărime de 79 522, 27 lei, încasarea sumei de 10 200 Euro cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral, obligarea emiterii unui act privind încetarea contractului individual de muncă, eliberarea carnetului de muncă lui Ruslan Russu, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Russu împotriva ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni privind obligarea emiterii ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă și efectuării înscrierilor în carnetul de muncă, restituirea carnetului de muncă, încasarea plăților salariale și penalităților, repararea prejudiciului moral, a fost obligată ÎM „Farmaco” SA să emită ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de încetare a contractului de management nr. 01/17 din 01 iunie 2017 încheiat cu Ruslan Russu, conținând referirea la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din Codul muncii, cu rectificarea înscrierii din carnetul de muncă ce vizează temeiul încetării contractului individual de muncă prin indicarea temeiului prevăzut de art. 82 lit. f) din Codul muncii și restituirea, prin orice mijloace stabilite de Lege, a carnetului de muncă lui Ruslan Russu, s-a încasat de la ÎM „Farmaco” SA în beneficiul lui Ruslan Russu sumele de 34 493 lei cu titlu de salariu pentru luna martie 2018; 18 251, 06 lei cu titlu de salariu pentru luna aprilie 10 803, 08 lei cu titlu de salariu pentru perioada 22 mai 2018 - 31 mai 2018 9 016, 73 lei cu titlu de salariu pentru perioada 01 iunie 2018 - 08 iunie 2018 13 688, 40 lei cu titlu de plăți pentru concediul anual în perioada 19 aprilie 2018 - 30 aprilie 2018 22 686, 71 lei cu titlu de plăți pentru concediul anual în perioada 01 mai 2018 - 21 mai 2018 7936, 98 Euro cu titlu de despăgubire pentru prejudiciu material cauzat prin reținerea carnetului de muncă pentru perioada 09 iunie 2018 - 29 octombrie 2018 3000 Euro cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral și 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest, pretențiile din acțiune au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Russu împotriva ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni privind obligarea emiterii ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă și efectuării înscrierilor în carnetul de muncă, restituirea carnetului de muncă, încasarea plăților salariale și penalităților, repararea prejudiciului moral.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că la 01 iunie 2017, între Consiliul societății pe acțiuni „Farmaco”, în calitate de angajator, și Ruslan Russu, în calitate de angajat, a fost încheiat contractul de management nr. 01/17, în

temeiul căruia ultimul a fost angajat în funcția de director general al ÎM „Farmaco” SA. Conform pct. 4.1 al contractului de management, salariul de bază al directorului general este stabilit în cuantum de 1700 Euro net. Această rată a salariului de funcție îi va fi plătită directorului general o dată pe lună, cu calcularea și achitarea în MDL la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei stabilit la data calculării. Conform pct. 7.1, contractul de management poate înceta în circumstanțe ce nu depind de voința părților, la expirarea termenului contractului. Conform pct. 1.3, contractul este încheiat pe un termen de 19 luni și intră în vigoare la data de 01 iunie 2017. Prin acordul adițional nr. 01/18 din 25 mai 2018, pct. 1.3 al contractului de management nr. 01/17 din 01 iunie 2017 a fost expus în următoarea redacție „Prezentul contract este încheiat pe un termen determinat de 1 an și intră în vigoare în data de 01 iunie 2017”.

Instanța de apel a reținut că în urma modificărilor operate prin acordul adițional, contractul de management a fost în vigoare și a produs efecte juridice în perioada 01 iunie 2017 - 01 iunie 2018. Prin ordinul nr. 70 din 19 aprilie 2018, având ca bază decizia nr. 2 a Consiliului Societății, directorului general Ruslan Russu i-a fost acordat concediu anual de odihnă de 31 zile calendaristice, începând cu 19 aprilie 2018 și până la 21 mai 2018. Totodată, certificatele de concediu medical nr. 3003840 din 17 aprilie 2018 și nr. 3004028 din 02 mai 2018 confirmă faptul că, în perioada 17 aprilie 2018 - 12 mai 2018, Ruslan Russu a fost eliberat de la serviciu. La 18 iunie 2018, prin intermediul poștei electronice, Ruslan Russu a înaintat ÎM „Farmaco” SA o somație de plată, prin care a solicitat achitarea salariului restant, concediilor medicale, indemnizației de concediu și prejudiciului material în mărime totală de 8750 Euro. La 02 iulie 2018, prin intermediul poștei electronice, Ruslan Russu a înaintat ÎM „Farmaco” SA cererea nr. 02, prin care a solicitat eliberarea adeverinței de salariu pentru perioada 01 iunie 2017 - 31 mai 2018, extrasului din contul personal pentru perioada 01 iunie 2017 - 31 mai 2018 și a informației privind restanța la achitarea salariului la situația din 26 iunie 2018 și modul de formare a restanței. La 10 august 2018, Ruslan Russu a expediat în adresa ÎM „Farmaco” SA cererea prealabilă, prin care a solicitat achitarea tuturor sumelor ce i se cuvin în calitate de salariat la data încetării contractului, în mărime de 208 000 lei, a penalității în mărime de 28 000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 8000 Euro. Cererea prealabilă a fost recepționată de ÎM „Farmaco” SA la data de 16 august 2018, însă a fost lăsată fără răspuns.

Astfel, Ruslan Russu invocând încălcarea drepturilor sale în calitate de salariat a depus cerere de chemare în judecată, solicitând obligarea angajatorului să emită un act privind încetarea contractului individual de muncă, să corecteze înscrierile în carnetul de muncă și să elibereze carnetul de muncă; încasarea plăților salariale și a penalităților pentru reținerea salariului și carnetului de muncă, repararea prejudiciului moral.

Instanța de apel a mai reținut că contractul de management a fost încheiat pentru perioada 01 iunie 2017 - 01 iunie 2018. Corespunzător, la data expirării termenului contractului angajatorul (Consiliul Societății sau Adunarea Generală a Acționarilor) urma să emită o hotărâre cu privire la încetarea relațiilor de muncă, după cum prevede contractul de management și legislația muncii. Astfel, este eronată opinia apelantei precum că contractul de management a încetat de drept la

data de 01 iunie 2018, iar un ordin în acest sens nu putea fi întocmit. La acest subiect este relevant și răspunsul Inspecției Teritoriale de Muncă Chișinău nr. R-1182/18 din 04 octombrie 2018. Potrivit răspunsului menționat, la momentul efectuării controlului Inspecția a constatat că contractul individual de muncă a încetat în lipsa ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului, contrar art. 81 alin. (3) din Codul muncii. Astfel, instanța de fond întemeiat a obligat angajatorul ÎM „Farmaco” SA să emită ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de încetare a contractului de management nr. 01/17 din 01 iunie 2017 încheiat cu Ruslan Russu.

Instanța de apel a mai menționat că, instanța de fond corect a indicat că ordinul ce urmează a fi emis trebuie să conțină referirea la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din Codul muncii și a dispus rectificarea înscrierii din carnetul de muncă. La caz, după cum a constatat și instanța de fond, angajatorul ÎM „Farmaco” SA a completat incorect carnetul de muncă al lui Russu Ruslan.

Astfel, instanța de apel a reținut că în carnetul de muncă, sub nr. 23, a fost efectuată următoarea înscriere: „Este desfăcut contractul individual de muncă în baza art. 83 al Codului Muncii (expirarea termenului)”. Prin urmare, erorile admise la completarea carnetului sunt evidente. Or, în coloana 4 - motivul încetării contractului individual de muncă - este indicat art. 83 din Codul muncii, fără a fi specificat alineatul.

De asemenea, instanța de apel consideră că, la caz, drept temei de încetare a contractului urma a fi indicat art. 82 lit. f) din Codul muncii, care statuează că contractul individual de muncă încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de expirare a termenului contractului individual de muncă pe durată determinată. În afară de aceasta, instanța de apel a reținut că în coloana 5 nu este indicat actul în baza căruia s-a efectuat înscrierea (ordinul, decizia, dispoziția, hotărârea angajatorului), numărul și data emiterii acestuia.

Instanța de apel a respins alegațiile apelantei precum că nu a reținut carnetul de muncă, iar salariatul avea libertatea să-l ridice dat fiind că cunoștea data încetării contractului. Instanța de apel a indicat că legislația muncii pune pe seama angajatorului obligația de restituire a carnetul de muncă, obligație ce impune angajatorul să întreprindă toate acțiunile posibile întru înmânarea carnetului de muncă salariatului.

Cu referire la caz, instanța de apel a reținut că angajatorul nu a demonstrat faptul că a întreprins careva acțiuni întru eliberarea carnetului de muncă, precum ar fi expedierea în adresa salariatului a unei scrisori cu somarea ridicării carnetului sau efectuarea unui apel telefonic.

În acest context, instanța de apel a respins afirmația apelantei-angajatorului precum că nu cunoaște adresa de domiciliu a salariatului. Or, după cum reglementează art. 57 alin. (1) din Codul muncii, la încheierea contractului individual de muncă, persoana care se angajează prezintă angajatorului buletinul de identitate sau un alt act de identitate. Prin urmare, necunoașterea de către angajator a domiciliului salariatului se exclude. Mai mult ca atât, actele cauzei atestă faptul că angajatorul a recepționat cererile salariatului, care conțin adresa de domiciliu a acestuia, astfel încât angajatorul a aflat adresa salariatului cel târziu la data

recepționării primei cereri (18 iunie 2018). La fel, este de menționat că două cereri au fost expediate angajatorului prin intermediul poștei electronice. Corespunzător, angajatorul putea să folosească aceeași metodă pentru a soma salariatul despre ridicarea carnetului de muncă, fapt ce nu a avut loc. În astfel de împrejurări, instanța de fond just a constatat faptul reținerii carnetului de muncă și a dispus repararea prejudiciului cauzat prin această reținere, în temeiul dispozițiilor legale sus-enunțate.

Instanța de apel a reținut că la materialele cauzei este anexat confirmarea achitării salariului directorului general Ruslan Russu până în luna februarie 2018, inclusiv. În rest, începând cu luna martie 2018 și până la încetarea relațiilor de muncă, angajatorul nu a demonstrat achitarea salariului directorului general, precum și a indemnizației de concediu. De altfel, admiterea restanțelor la plata salariului și indemnizației a fost constatată și de Inspekția Teritorială de Muncă Chișinău, fapt reflectat în răspunsul nr. R-1182/18 din 04 octombrie 2018. Mai mult, însăși angajatorul recunoaște neachitarea salariului pentru perioada de referință, justificând prin faptul că a efectuat rețineri din salariu pentru prejudiciul cauzat companiei prin acțiunile salariatului.

Instanța de apel a menționat că suma prejudiciului material cauzat de directorul general, care este conducătorul unității, poate fi încasată doar în temeiul unei hotărâri judecătorești, proprietarul unității nefiind în drept să rețină această sumă în mod unilateral din salariul ce se cuvine conducătorului. Instanța de apel a constatat lipsa unei hotărâri judecătorești cu privire la încasarea sumei prejudiciului material de la directorul general Russu Ruslan. De altfel, nici în prezentul litigiu pârâtul nu a înaintat o acțiune reconvențională cu privire la repararea prejudiciului. Prin urmare, reținerile din salariu nu au fost efectuate în condiții legale.

Corespunzător, reclamantul este îndreptățit la plata salariului restant și a indemnizației de concediu, cât și la repararea prejudiciului cauzat prin neachitarea la timp a acestora. Or, potrivit art. 330 alin. (1) din Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de: e) reținere a plății salariului; f) reținere a tuturor plăților sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu.

Iar, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

În conformitate cu art. 329 alin. (1) și (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea

prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

În speță s-a constatat cu certitudine încălcarea de către angajator a drepturilor salariale ale reclamantului, materializate prin reținerea carnetului de muncă, neachitarea la timp a salariului și a indemnizației de concediu. Așadar, pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral este întemeiată, iar compensația bănească stabilită de instanța de fond întru repararea prejudiciului este echitabilă.

În ce privește argumentele apelantei cu privire la pretinsele încălcări de procedură care, în opinia apelantei, ar fi fost admise la examinarea cererii de recuzare, cererilor de audiere a martorilor și de prelungire a termenului de procedură, cât și în cadrul procedurii de mediere, Colegiul le va respinge ca fiind declarative și neîntemeiate.

Instanța de apel consideră că soluția primei instanțe, cu privire la admiterea parțială a acțiunii, este justă și argumentată, având la bază cumulum probelor administrate, cărora le-a fost oferită apreciere juridică cuvenită, instanța de apel ajungând la concluzia de a respingere apelul declarat de ÎM „Farmaco” SA și de a menține hotărârea primei instanțe.

La 07 octombrie 2019, ÎM „Farmaco” SA, a declarat recurs împotriva deciziei din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Ruslan Russu.

În motivarea cererii de recurs recurenta ÎM „Farmaco” SA, a invocat dezacordul său cu hotărârile adoptate de instanțele ierarhic inferioare și a menționat că decizia instanței de apel este una nemotivată, concluziile instanțelor judecătorești inferioare fiind expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în raport cu materialul probator precum și cu normele de drept ce reglementează acest aspect.

Recurenta ÎM „Farmaco” SA a indicat că instanțele judecătorești inferioare nu au analizat multilateral și multiaspectual probele prezentat de părți în cadrul procesului civil, nu au respectat cerințele cu caracter imperativ prevăzute de art. 239 și art. 240 din Codul de procedură civilă fiind emise hotărârile ilegale și neîntemeiate. Instanțele judecătorești nu au constatat circumstanțele de fapt al pricinii, instanțele de judecată au aplicat și au interpretat eronat normele de drept material și normele de drept procedural și nu au examinat pe deplin toate circumstanțele cauzei civile în care se pretinde legalitatea pretențiilor de reparare a prejudiciilor materiale și morale înaintate de Ruslan Russu față de ÎM „Farmaco” SA.

Recurenta a mai invocat că este neîntemeiată solicitarea privind obligarea ÎM „Farmaco” SA să emită ordinul de încetare a contractului de management nr. 01/17 din 01 iunie 2017 și indicarea în carnetul de muncă ca temei de drept art. 82 lit. f) din Codul muncii, deoarece relațiile nominalizate reclamantului nu sunt relații dintre angajator și salariat, iar prevederile Codului muncii sunt inaplicabile, fiind subsecvent inaplicabile și prevederile Regulamentului aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007 privind carnetul de muncă.

Recurenta ÎM „Farmaco” SA a menționat că Ruslan Russu, în calitate de director general al societății, era responsabil de achitarea retribuției muncii, cât și

achitarea propriei remunerații, nu a semnat ordinele de plată necesare efectuării transferului, cât și nu a executat corespunzător obligațiile contractuale stabilite în pct. 5.1 al contractului de management nr. 01/17 din 01 iunie 2017, care face evidentă lipsa culpei societății privind repararea prejudiciului moral. Instanțele judecătorești inferioare, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral nu au luat în considerare faptul că intimatul Ruslan Russu a adus daune societății și a utilizat patrimoniul acestei societăți în interes propriu, fapt confirmat prin raportul de audit, întocmit de SRL “Audit Elit Consulting” nr. 11/12 la 11 decembrie 2018, fiind dovedite acțiunile culpabile ale intimatului Ruslan Russu față de ÎM “Farmaco” SA.

Recurenta a menționat că Consiliul societății a solicitat efectuarea unui audit, deoarece Ruslan Russu, în calitate de director general al societății, nu a predat documentele financiare și un raport la finele mandatului (conform pct. 2.4 lit. j) al contractului de management nr. 01/17 din 01 iunie 2017 și potrivit Legii cu privire la societățile pe acțiuni), existând astfel suspiciuni de tănuire intenționată a informațiilor privind situația financiară.

Recurenta consideră că relațiile juridice dintre ÎM “Farmaco” SA și Ruslan Russu, fost director general al societății, li se aplică regulile mandatului. Conform prevederilor art. 1044 din Codul civil redacție veche, mandatarul nu are dreptul să folosească în avantajul său informația pe care o obține sau bunurile pe care le primește ori pe care este obligat să le administreze în exercitarea mandatului dacă nu are consimțământul mandantului sau dacă dreptul de folosință nu rezultă din lege sau din mandat. Pe limită compensațiile la care este ținut pentru prejudiciul cauzat, mandatarul, în cazul folosirii informației sau bunurilor fără autorizație, trebuie să plătească mandantului pentru folosirea informației o sumă echivalentă cu îmbogățirea sa datorită folosirii ei, iar în cazul când a folosit un bun, o chirie corespunzătoare. Dacă folosește pentru sine banii pe care trebuie să-i remită mandantului ori să-i utilizeze în favoarea acestuia, mandatarul va datora dobânzi din momentul cheltuirii banilor.

Recurenta ÎM „Farmaco” SA a indicat că potrivit raportului de audit întocmit de SRL “Audit Elit Consulting” nr. 11/12 din 11 decembrie 2018, Ruslan Russu, avînd calitatea de director general al societății, a utilizat în scopuri personale bunurile societății în cuantum de 217138, 56 lei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 31 iulie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 9186 (f.d. 236, vol. II), însă dovada recepționării acesteia lipsește. Recurenta ÎM „Farmaco” SA în cererea de recurs a indicat că a recepționat decizia din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 09 august 2019 (f.d. 2, vol. III).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost depus de ÎM „Farmaco” SA la data de 07 octombrie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 06 noiembrie 2019, în adresa intimatului Ruslan Russu a fost expediată

copia recursului declarat de ÎM „Farmaco” SA cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul Ruslan Russu nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎM „Farmaco” SA, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Farmaco” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de ÎM „Farmaco” SA, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de ÎM „Farmaco” SA, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎM „Farmaco” SA.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 09 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Russu împotriva ÎM „Farmaco” Societate pe Acțiuni privind obligarea emiterii ordinului cu privire la încetarea contractului individual de muncă și efectuării înscrierilor în carnetul de muncă, restituirea carnetului de muncă, încasarea plăților salariale și penalităților, repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nina Vascan